

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Представлення Звіту

про виконання Державного бюджету України за 2015 рік
(відповідно до ст. 28 (п.5) Бюджетного кодексу України)

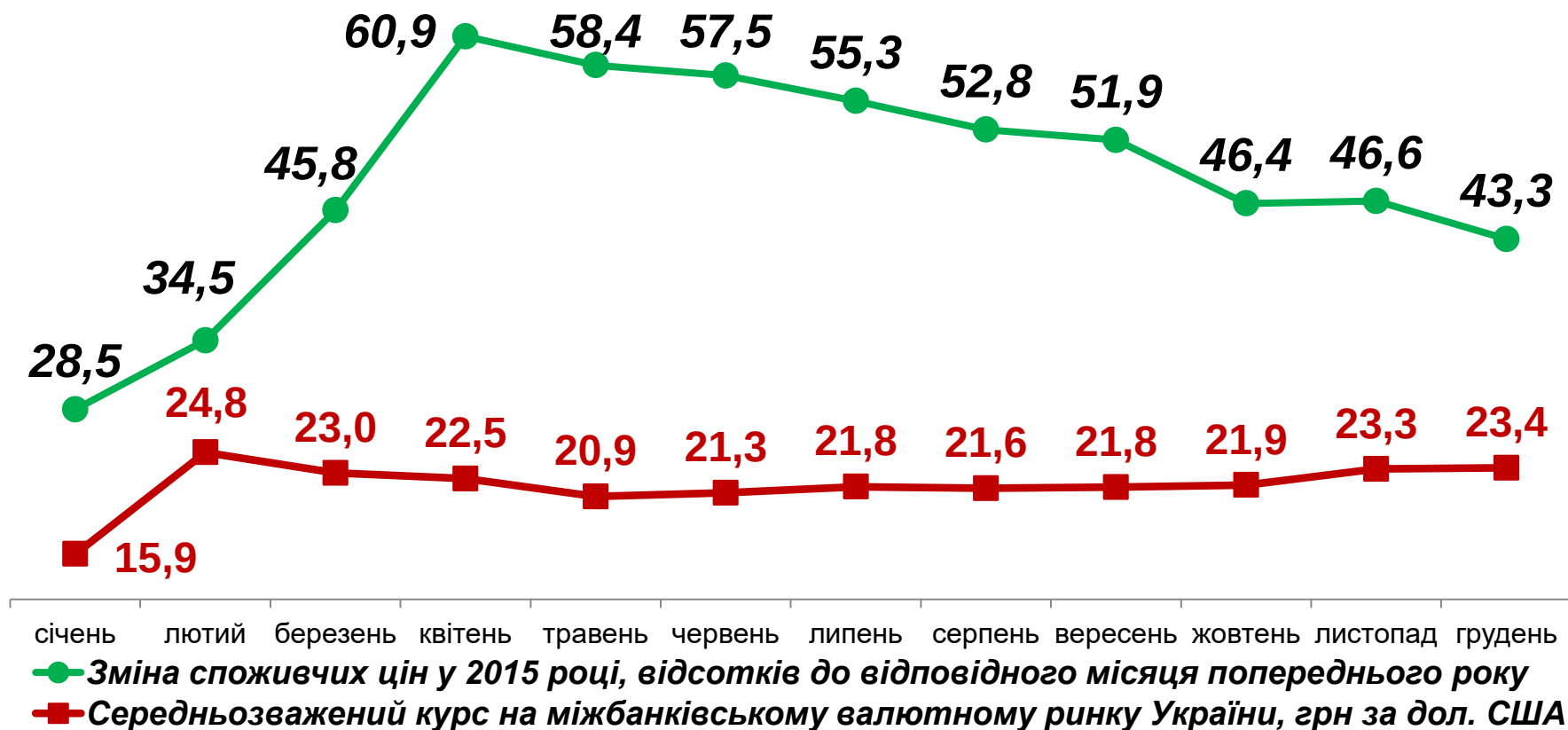
18 березня 2016

Стартові умови на початку року:

- втрата виробничих потужностей, інфраструктури та руйнування господарських зв'язків через військовий конфлікт на сході України;
- несприятлива цінова кон'юнктура на світових товарних ринках, зокрема на основні товари українського експорту – чорні метали, добрива та залізорудну сировину, зернові;
- застосування торговельних обмежень з боку Російської Федерації;
- накопичені структурні дисбаланси в економіці;
- результат – нестабільність на валютному ринку та розгортання девальваційних та інфляційних процесів в перші чотири місяці.

3 травня 2015 року вдалось забезпечити поступове відновлення фінансової та економічної стабільності

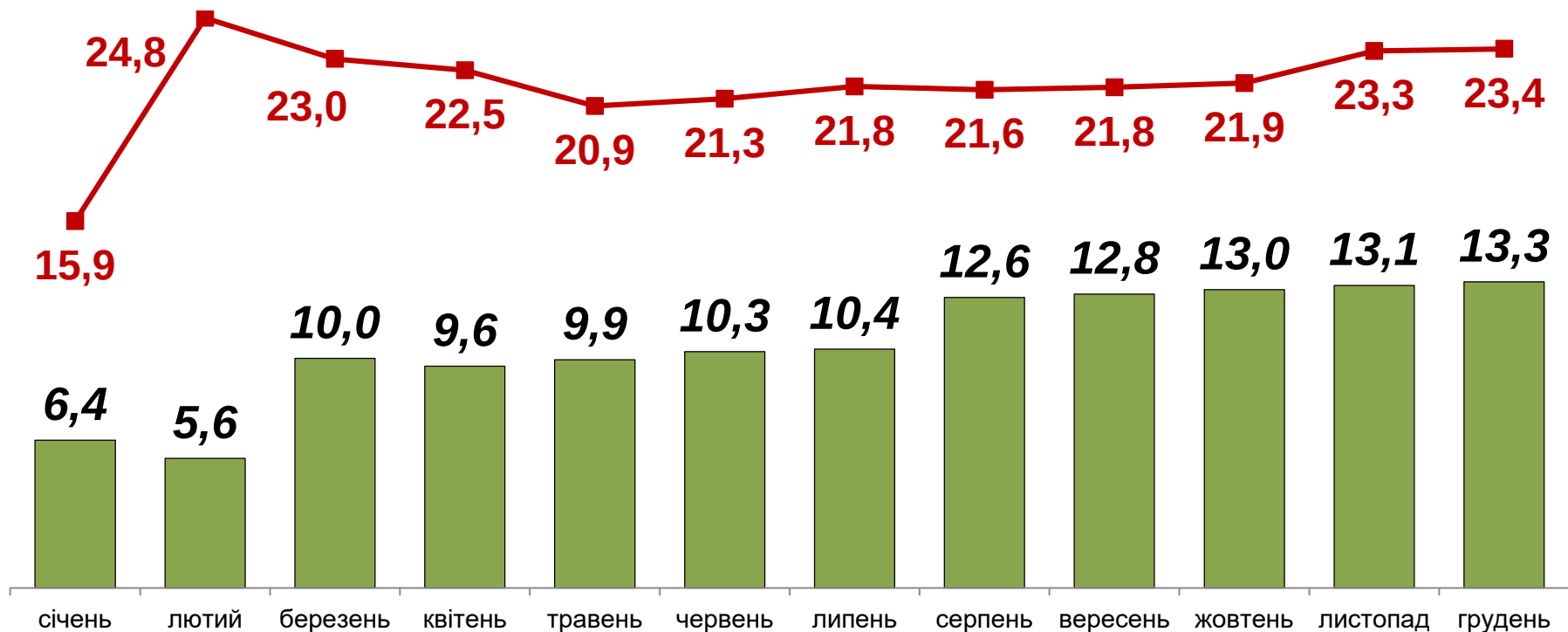

Внаслідок вжитих Урядом та НБУ заходів вже починаючи з травня вдалось забезпечити поступове відновлення фінансової стабільності та зниження інфляції.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Міжнародні резерви у 2015 році

■ Міжнародні резерви на кінець періоду, млрд. дол. США

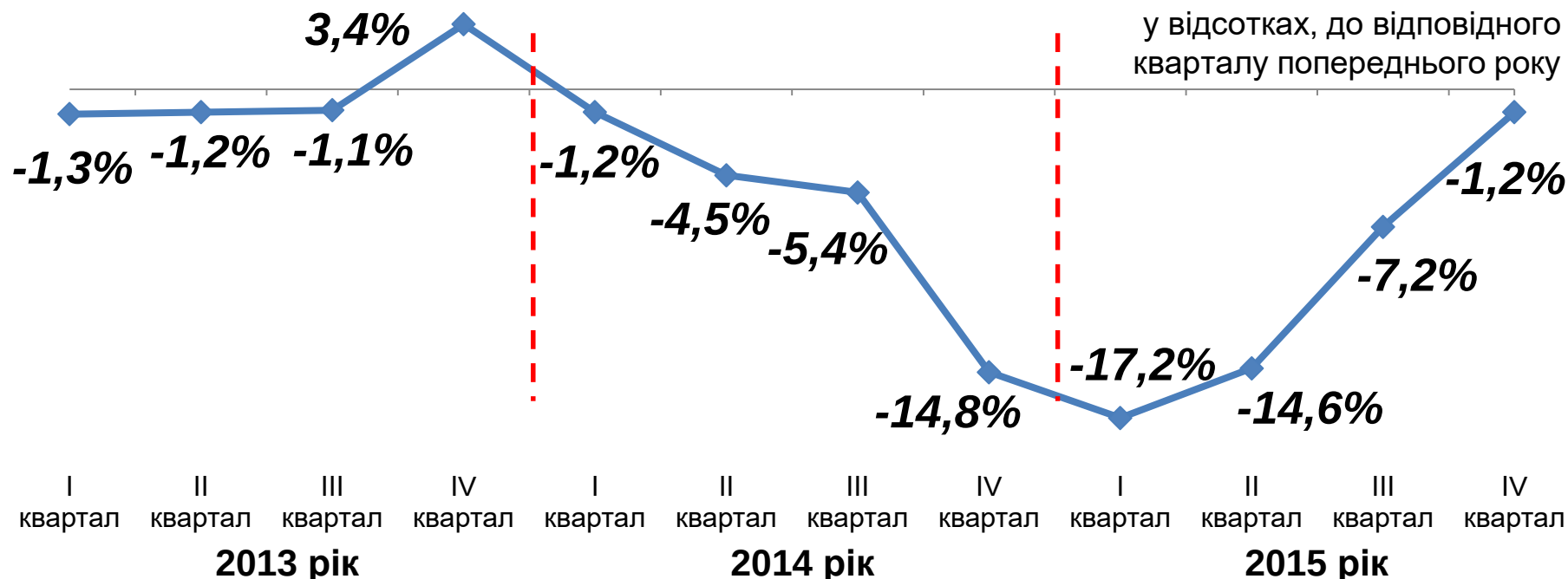
— Середньозважений курс на міжбанківському валютному ринку України, грн за дол. США

Відновлення резервів відбулося завдяки надходженню коштів від міжнародних фінансових організацій, ЄС і Канади, розміщенню державних облігацій України під гарантії Уряду.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Реальний ВВП у 2013-2015 роках*

* без урахування тимчасово окупованої території АР Крим і м. Севастополя, за 2014-2015 роки також без частини зони проведення АТО

Фінансова стабілізація, адаптація економіки до нових умов господарювання, завершення гострої фази військового конфлікту на сході України, переорієнтація виробників з ринку Росії на ринки ЄС забезпечили відновлення зростання ВВП у III кварталі 2015 року на 0,5% та на 1,5% у IV кварталі 2015 року порівняно з попереднім кварталом 2015 року з урахуванням сезонного фактору, хоча у вимірі до відповідного кварталу 2014 року ще спостерігається від'ємна динаміка.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Нові виклики та оперативне коригування податково-бюджетної політики у 2015 році

Основні зміни до закону про бюджет:

1) від 2 березня – у зв'язку із зміною макропрогнозу, інфляційними та девальваційними процесами, підвищенням тарифів на газ в рамках домовленостей щодо нової програми з МВФ:

доходи – «+26,3» млрд. грн.,

видатки – «+39,0» млрд. грн., з них:

- ✓ збільшення видатків пов'язаних з державним та гарантованим державою боргом на **21,5** млрд. грн.;
- ✓ збільшення обсягу комунальних субсидій на **12,5** млрд. грн.;
- ✓ на здійснення щомісячних адресних допомог переселенцям із Донбасу – **2,9** млрд. грн.;

дефіцит держбюджету – «+12,2» млрд. грн. до **75,8** млрд. грн., або **4,1%**, що відповідало домовленостям із МВФ.

2) від 17 липня – здійснено перерозподіл видатків у зв'язку із потребою збільшення видатків на оборону та правоохоронну діяльність «+5,3» млрд. грн. за рахунок зниження на **1%** всіх інших видатків;

3) від 17 вересня – у зв'язку із наближенням підвищення соціальних стандартів та необхідності вирішення інших нагальних питань (доходи та видатки зросли на **14,7** млрд. грн.);

4) від 24 грудня - збільшення трансфертів Пенсійному фонду у сумі **14** млрд. грн. на виплати пенсій січня 2016 року за рахунок економії інших видатків.

Зміни в податкове законодавство (скорочення кількості податків і зборів):

СКАСОВУЮТЬСЯ: 3 збори

- Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності
- Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності (з 01.01.2016)
- Збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства

ТРАНСФОРМУЮТЬСЯ:

13 подібних податків – у 5 податків

▪ Акцизний податок		
▪ Екологічний податок (з палива)		
▪ Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію	▶	Акцизний податок
▪ Збір за першу реєстрацію транспортного засобу		
▪ Екологічний податок (крім палива)	▶	Екологічний податок
▪ Плата за користування надрами		
▪ Збір за користування радіочастотним ресурсом		
▪ Збір за спеціальне використання води		
▪ Збір за спеціальне використання лісових ресурсів		
▪ Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку	▶	Рентна плата
▪ Податок на нерухоме майно		
▪ Плата за землю	▶	Податок на майно
▪ Єдиний податок		
▪ Фіксований сільськогосподарський податок	▶	Єдиний податок

Кількість податків і зборів скорочується у 2 рази – з 22 до 11

Зміни в податкове законодавство (детінізація):

- Запроваджено систему електронного адміністрування ПДВ (з 01.02.2015 по 01.07.2015 в тестовому режимі).
- Запроваджено обов'язкове застосування РРО платниками єдиного податку II-III груп, які мають дохід понад 1 млн. гривень на рік (незалежно від обраного ними виду діяльності).
- З урахуванням рекомендації Світового банку та МВФ удосконалено механізми контролю за трансфертним ціноутворенням.
- Створено умови для виведення заробітної плати з «тіні» та зменшення навантаження на витрати на оплату праці за рахунок зниження ставки єдиного соціального внеску.
- Запроваджено щомісячне оприлюднення на веб-сайті ДФС інформації щодо суб'єктів господарювання, які мають податковий борг; сплати податків суб'єктами природних монополій та суб'єктами господарювання, які є платниками рентної плати за користування надрами.

Планові та фактичні показники виконання Державного бюджету України

млрд. грн.

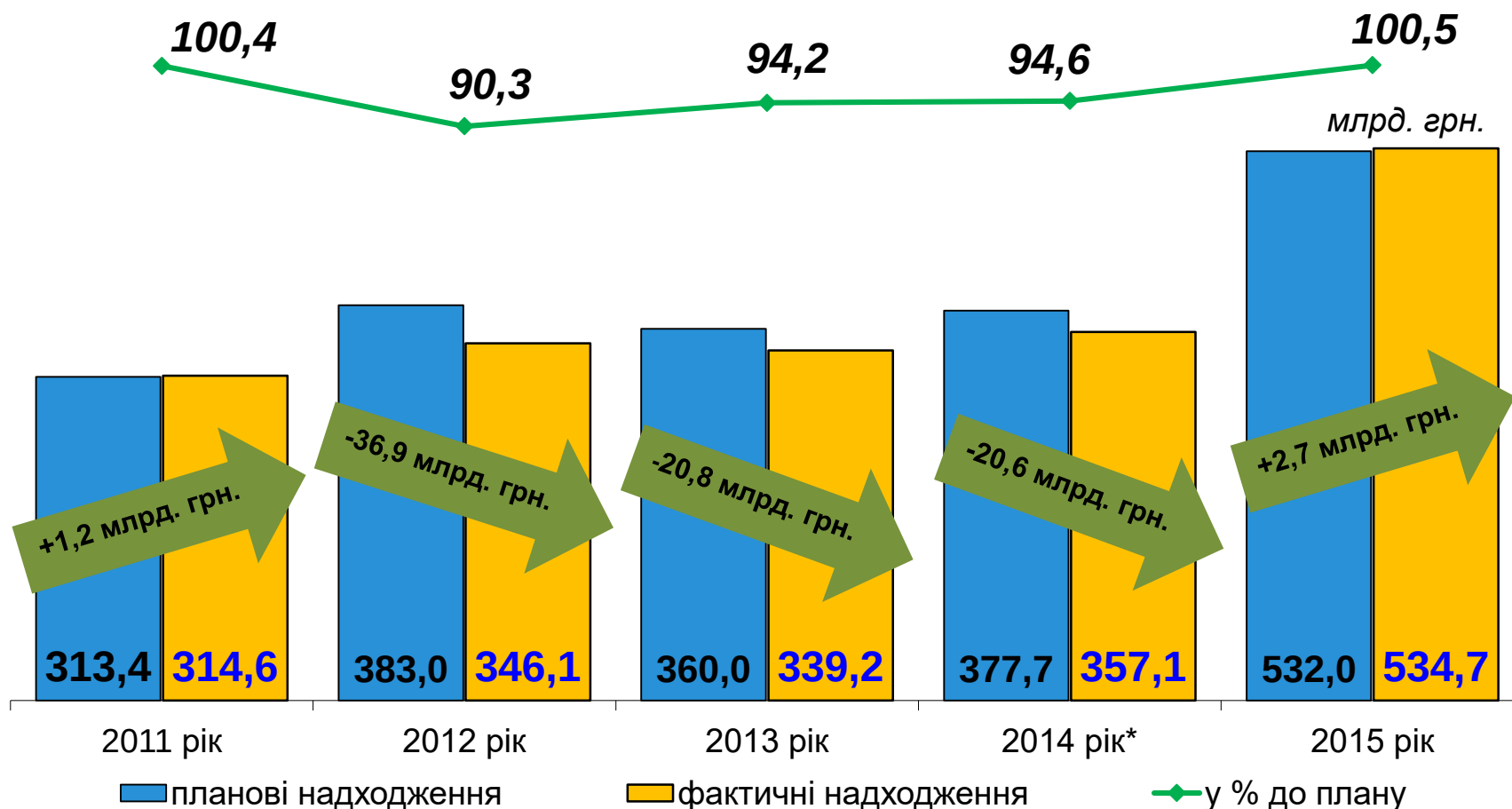
	Факт 2014 року	Закон від 28.12.201 4 №80-VIII	Зміни внесені до закону протягом року	Закон зі змінами	Скориго ваний план	Факт 2015 року	Відхи-ня факту 2015 року від скоригов аного плану
Доходи	357,1	475,9	41,1	517,0	532,0	534,7	2,7
Видатки	430,2	527,9	53,9	581,8	599,5	576,9	-22,6
Кредитування	4,9	11,7	-0,5	11,2	11,2	3,0	-8,2
надання	6,7	15,7	0,3	16,0	16,0	7,2	-8,8
повернення	-1,8	-4,0	0,8	-4,8	-4,8	-4,3	-0,5
Дефіцит	78,1	63,7	12,3	76,0	78,6	45,2	33,5

При суттєвому збільшенні планів протягом року, бюджет було виконано – доходи – вище планових показників, за видатками – забезпечено економію, а дефіцит – нижче цільового рівня.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Доходи Державного бюджету України у 2011–2015 роках

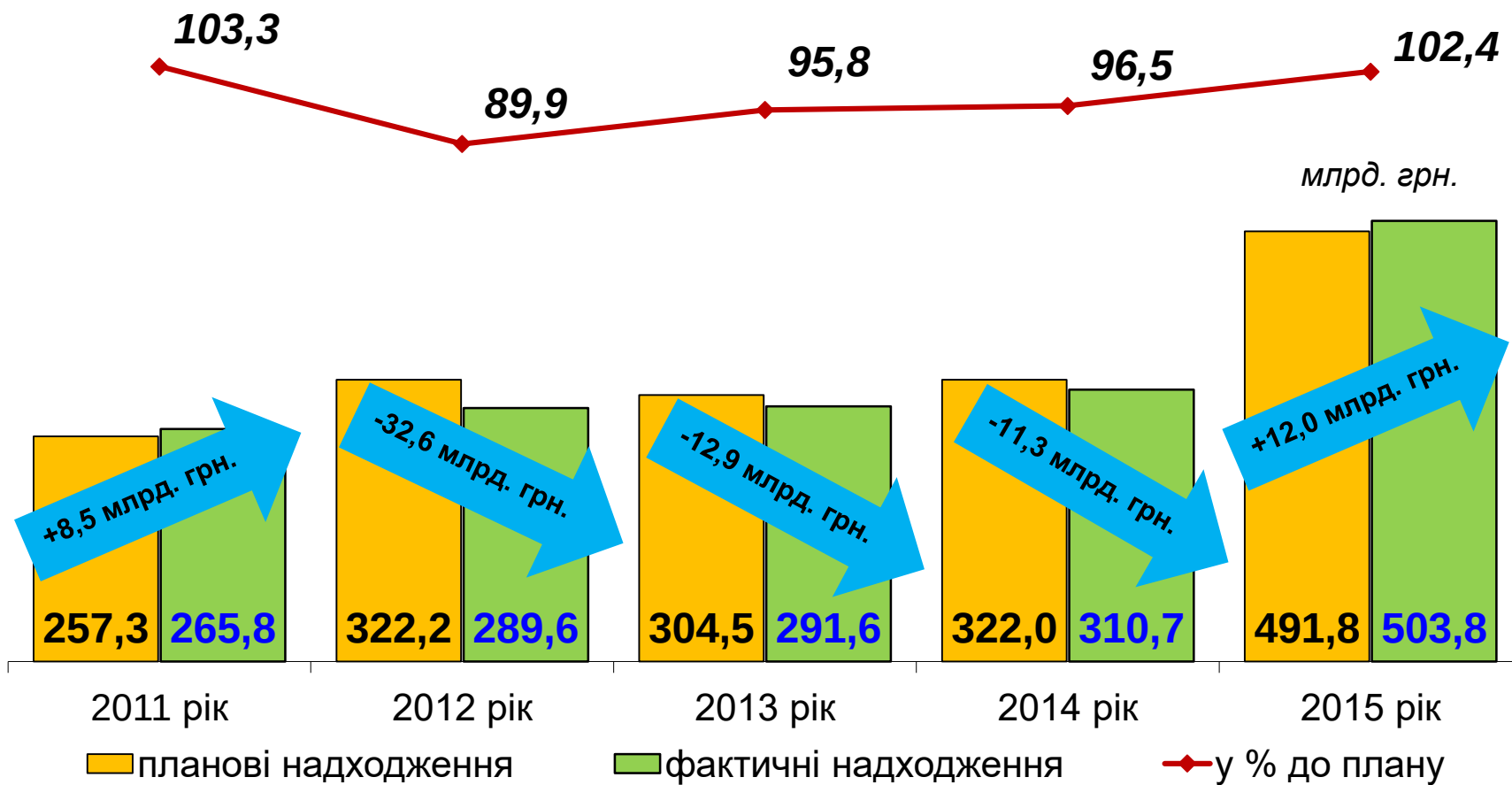
* із врахуванням відшкодування ПДВ у сумі 6,9 млрд. грн. за рахунок випуску ОВДП

**Вперше за останні 4 роки було забезпечено
перевиконання річних планових показників за
доходами.**

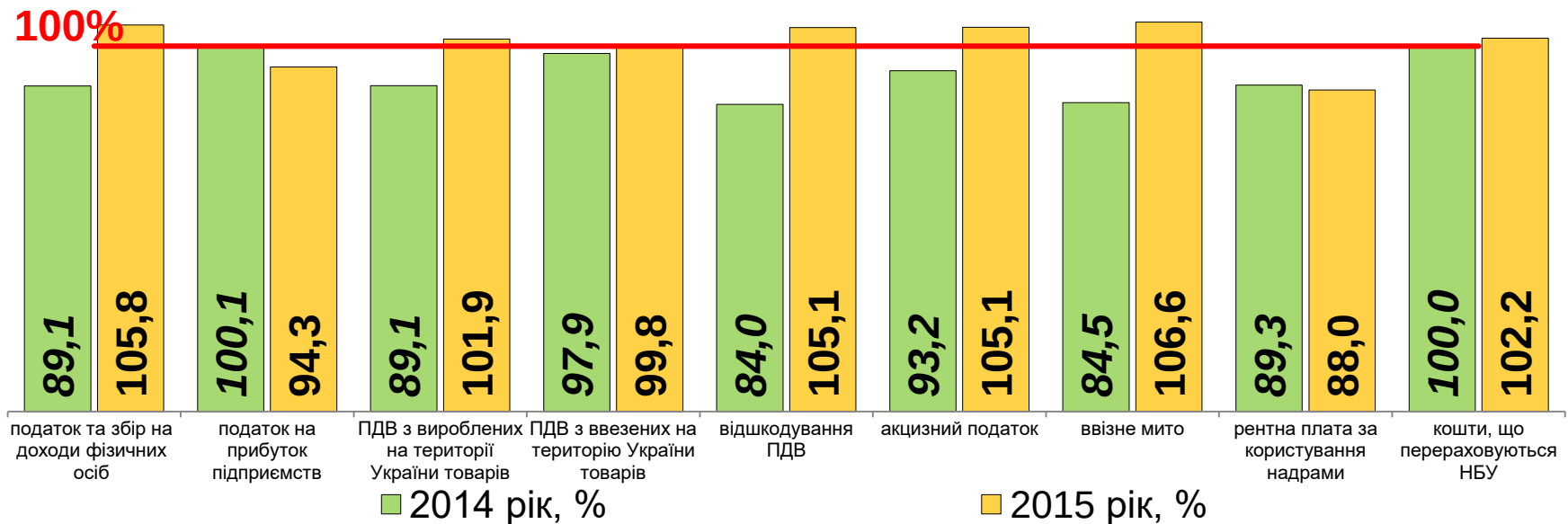

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Доходи загального фонду Державного бюджету України у 2011-2015 роках

Відношення фактичних до запланованих в розписі окремих видів доходів загального фонду Державного бюджету України у 2014-2015 роках

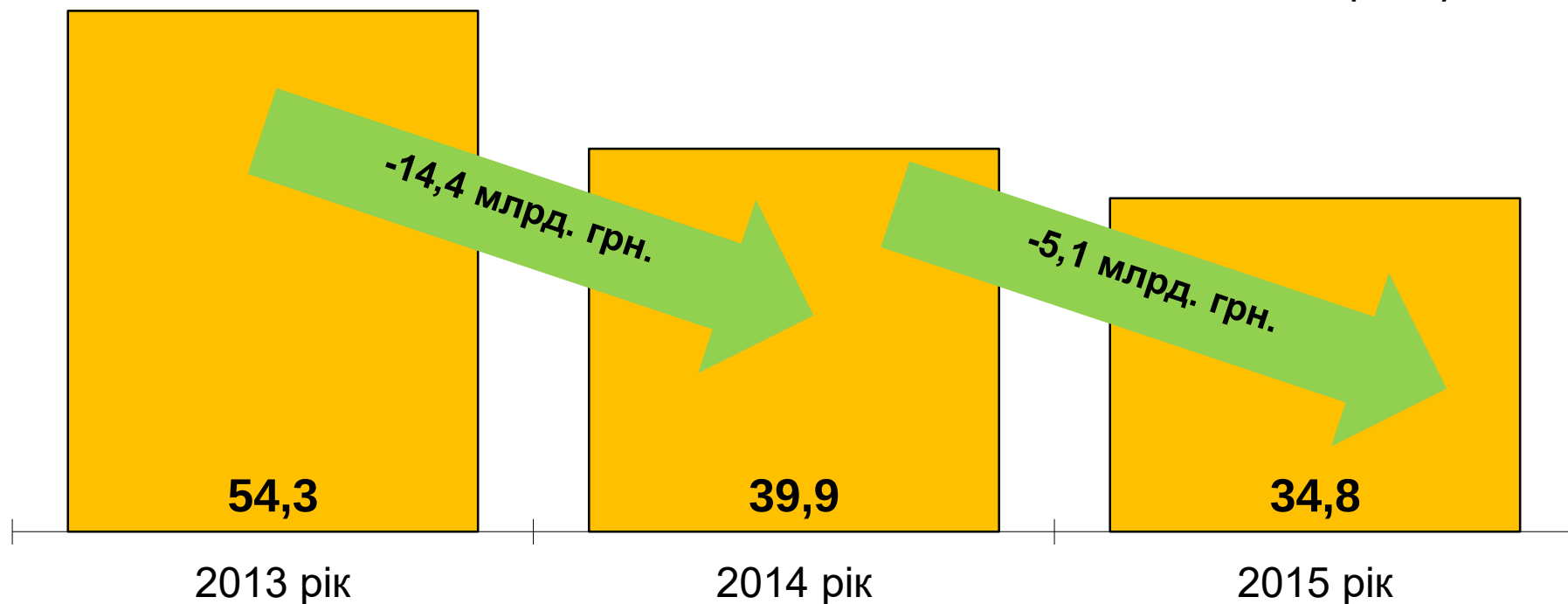
Серед основних надходжень у 2015 році розпис загального фонду Державного бюджету України було перевиконано за:

- акцизним податком – на 3,1 млрд. грн.;
- податком на доходи фізичних осіб – на 2,5 млрд. грн.;
- ввізним митом – на 2,5 млрд. грн.;
- частиною чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств, що вилучається до бюджету, та дивідендів нарахованих на акції (частки, паї) господарських організацій, у статутних капіталах яких є державна власність - на 2,5 млрд. грн.

Динаміка надходження податку на прибуток підприємств до державного бюджету за 2013–2015 роки

млрд. грн.

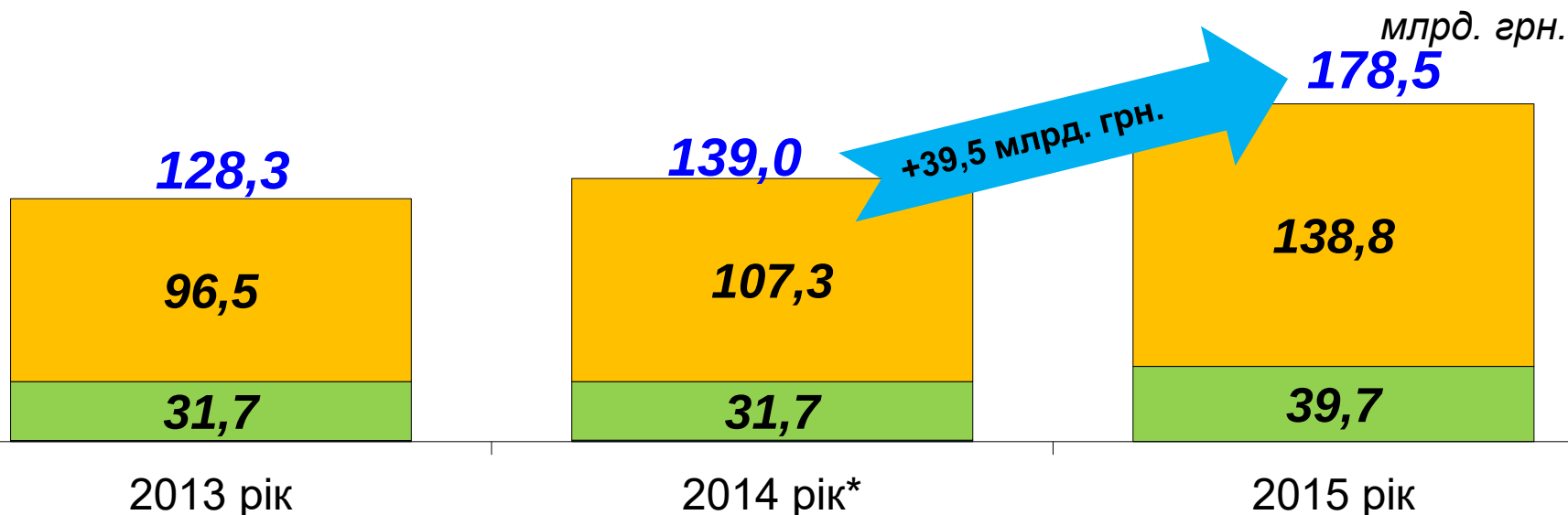
На зниження надходжень вплинули:

- економічні фактори (падіння економіки);
- спрямування 10% податку на прибуток підприємств до місцевих бюджетів.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Динаміка надходження податку на додану вартість (сальдо) до Державного бюджету України у 2013–2015 роках

■ ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) (з урахуванням відшкодування ПДВ)

■ ПДВ, що сплачується юр. особами при здійсненні ними операцій з постачання власної виробленої продукції (молока, м'яса)

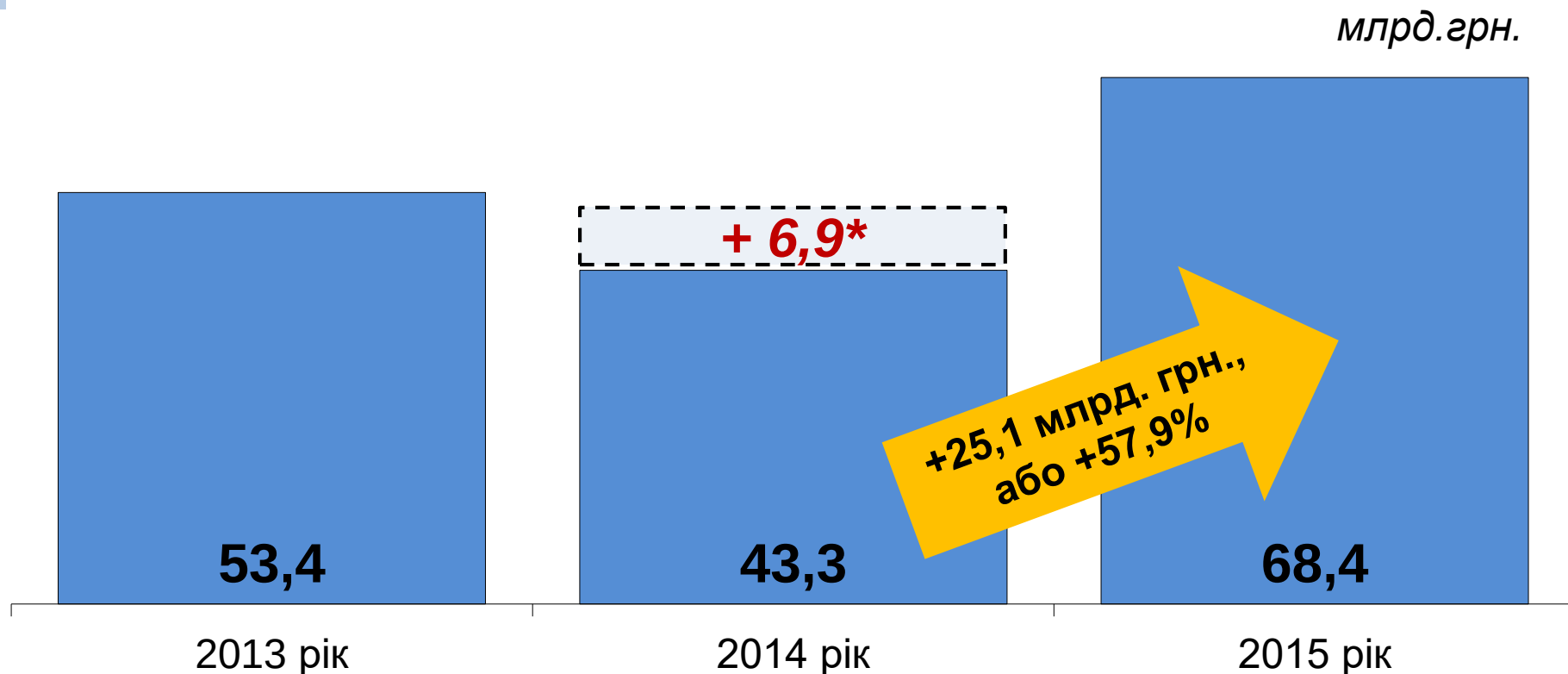
* із врахуванням відшкодування ПДВ у сумі 6,9 млрд. грн. за рахунок випуску ОВДП

Причина зростання:

- запровадження системи електронного адміністрування;
- інфляційні та девальваційні процеси

Обсяги бюджетного відшкодування ПДВ із Державного бюджету України у 2013–2015 роках

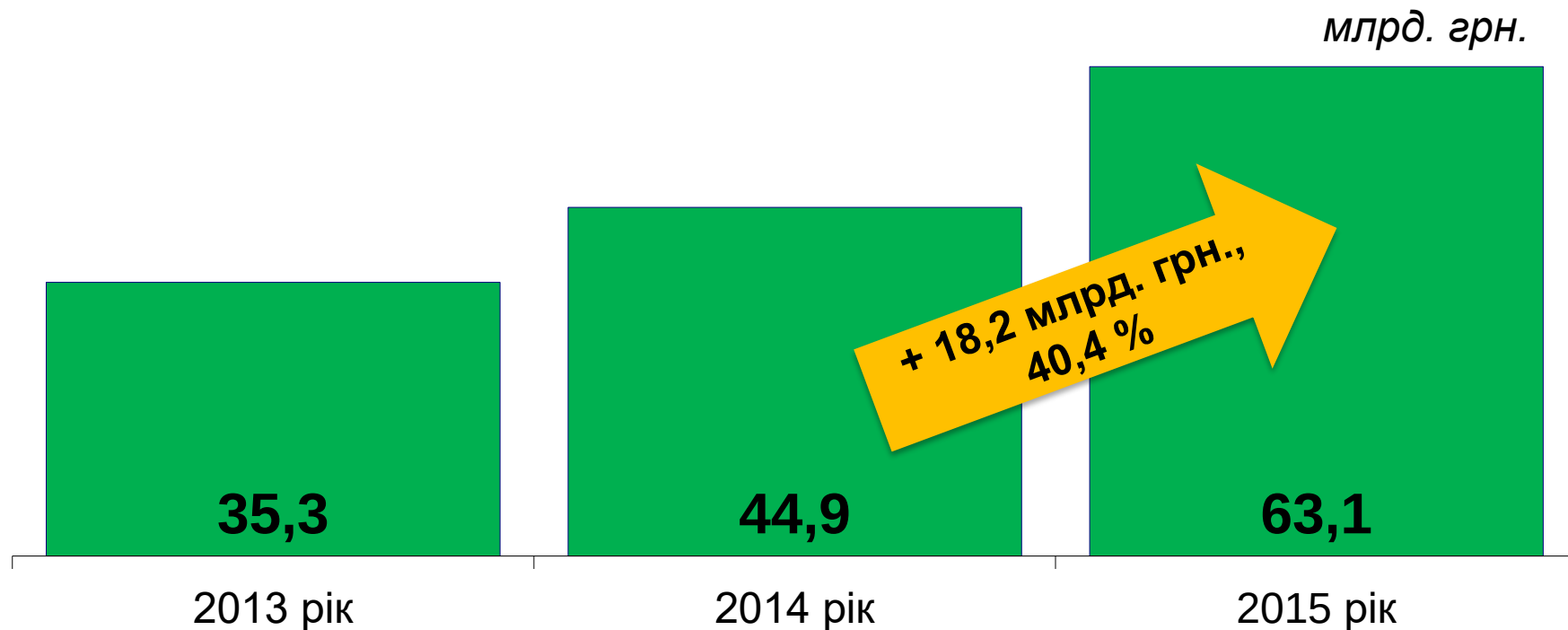
** відшкодування ПДВ за рахунок випуску ОВДП*

Завдяки покращенню адміністрування через запровадження системи електронного адміністрування ПДВ

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Динаміка надходжень акцизного податку до Державного бюджету України у 2013–2015 роках

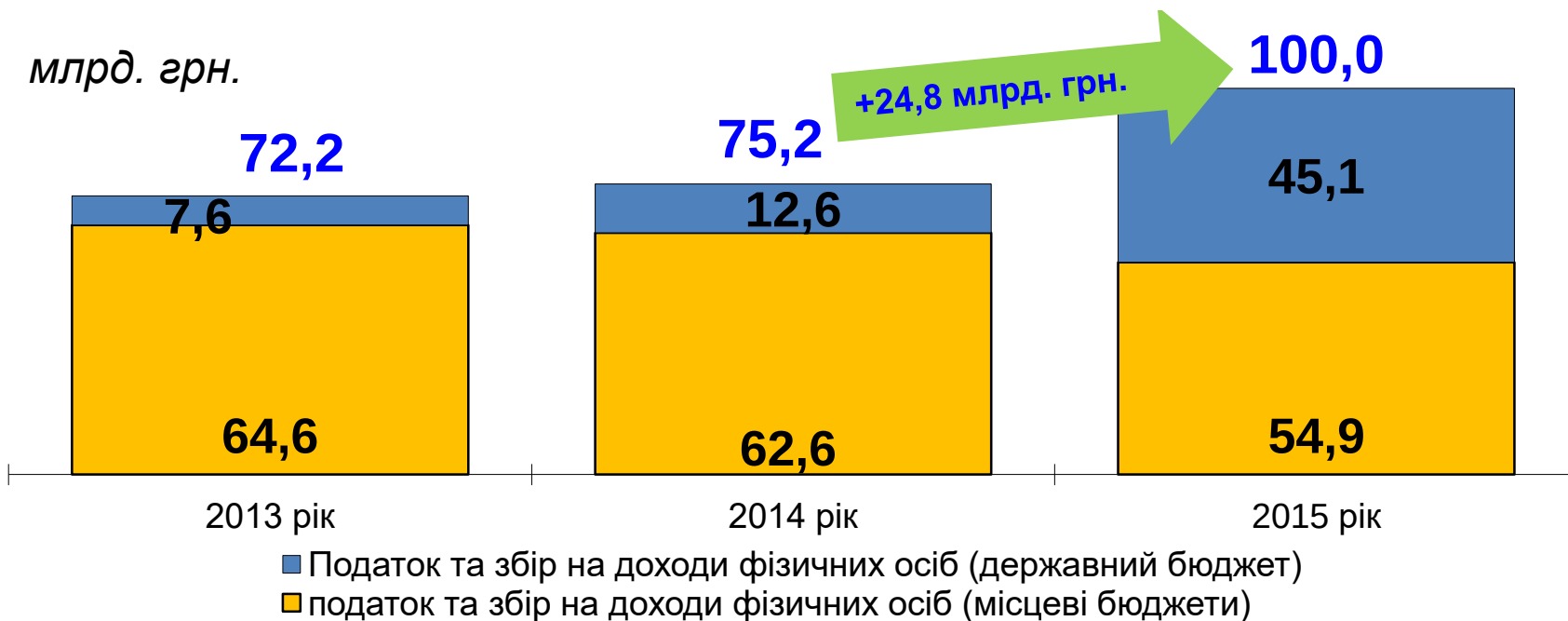

Причини:

- підвищення специфічних ставок акцизного податку (сигарети, бензин, транспортні засоби);
- зростання обсягів виробництва тютюнових виробів, виноробної продукції;
- девальваційні процеси;
- збільшення обсягів імпорту скрапленого газу, легкових автомобілів, які були у використанні.

Динаміка надходжень податку та збору на доходи фізичних осіб* до Зведеного бюджету України у 2013–2015 роках

Причина зростання у 2015 році надходжень до Державного бюджету від податку та збору на доходи фізичних осіб:

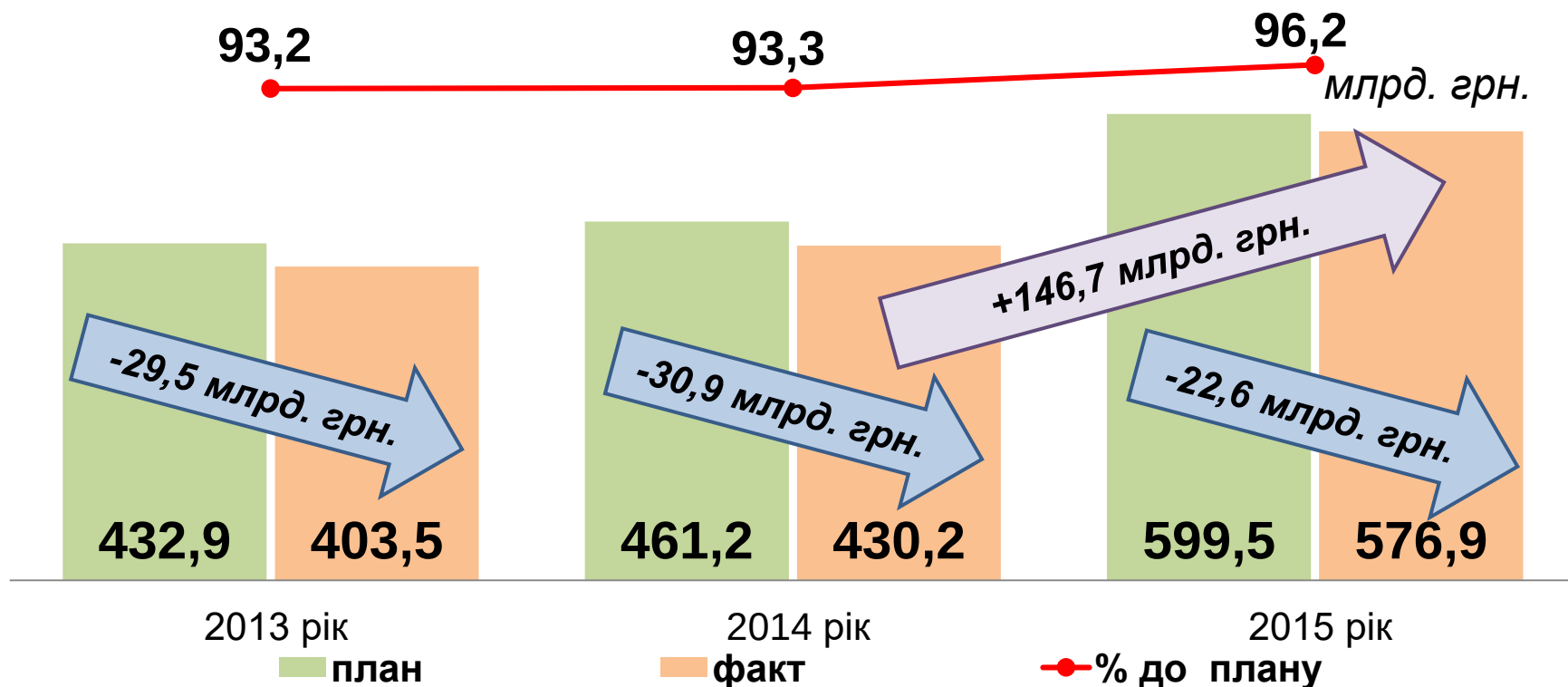
- зарахування до державного бюджету 60% ПДФО що сплачується на території міста Києва (у 2014 році – 50%) та 25% на відповідній території України (у 2014 році – 0 %). Сплату військового збору та оподаткування доходів фізичних осіб у вигляді процентів було введено з серпня 2014 року.

** що включає військовий збір та оподаткування доходів фізичних осіб у вигляді процентів*

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Видатки Державного бюджету України у 2013–2015 роках

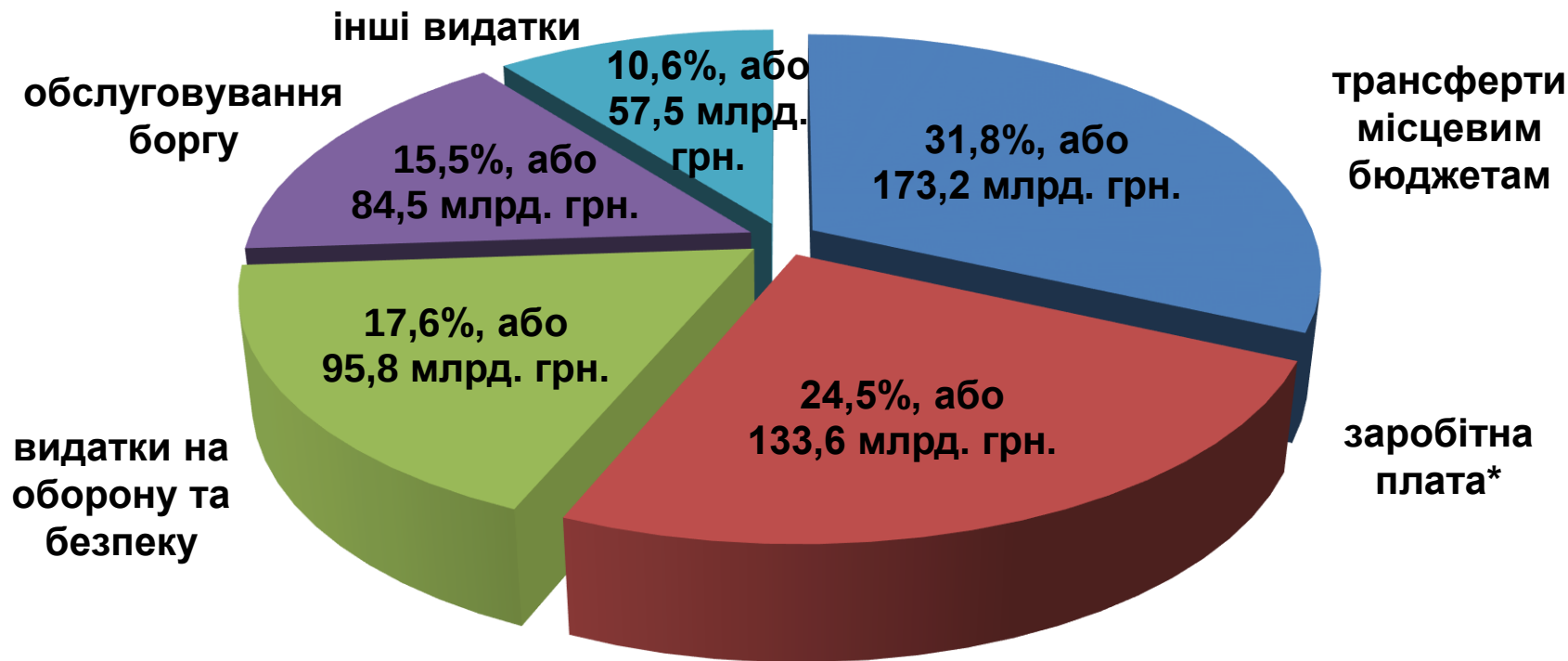

Економія за рахунок:

- фінансування соціальних видатків відповідно до фактично зареєстрованих зобов'язань;
- економії за видатками на обслуговування боргу;
- непроведення видатків головними розпорядниками у зв'язку із необхідністю тривалого часу для проведення тендерів та інших необхідних процедур.

Структура видатків загального фонду державного бюджету

* виплати заробітних плат (із нарахуванням) працівникам бюджетних установ (крім грошового забезпечення військовослужбовців та заробітної плати працівників сфери безпеки), пенсій, допомог та стипендій

Основні пріоритети бюджету-2015:

- оборона та безпека,
- соціальні виплати,
- трансфери місцевим бюджетам,
- обслуговування боргу.

Видатки на оборону та безпеку у 2015 році

У 2015 році на **оборону і безпеку** спрямовано **95,8** млрд. грн. (**4,9%** ВВП) - це на **32,1** млрд. грн., або у **1,5** разу більше порівняно з 2014 роком.

Основними напрямками використання зазначених коштів були видатки на:

- ❖ грошове забезпечення військовослужбовців та оплату праці з нарахуваннями – **52,2** млрд. грн.;
- ❖ закупівля (модернізація) та ремонт озброєння, військової (спеціальної) техніки, забезпечення засобами зв'язку та інші видатки спеціального призначення – **10,6** млрд. грн.;
- ❖ забезпечення харчуванням – **3,8** млрд. грн.;
- ❖ будівництво (придбання) житла для військових – **1,2** млрд. гривень.

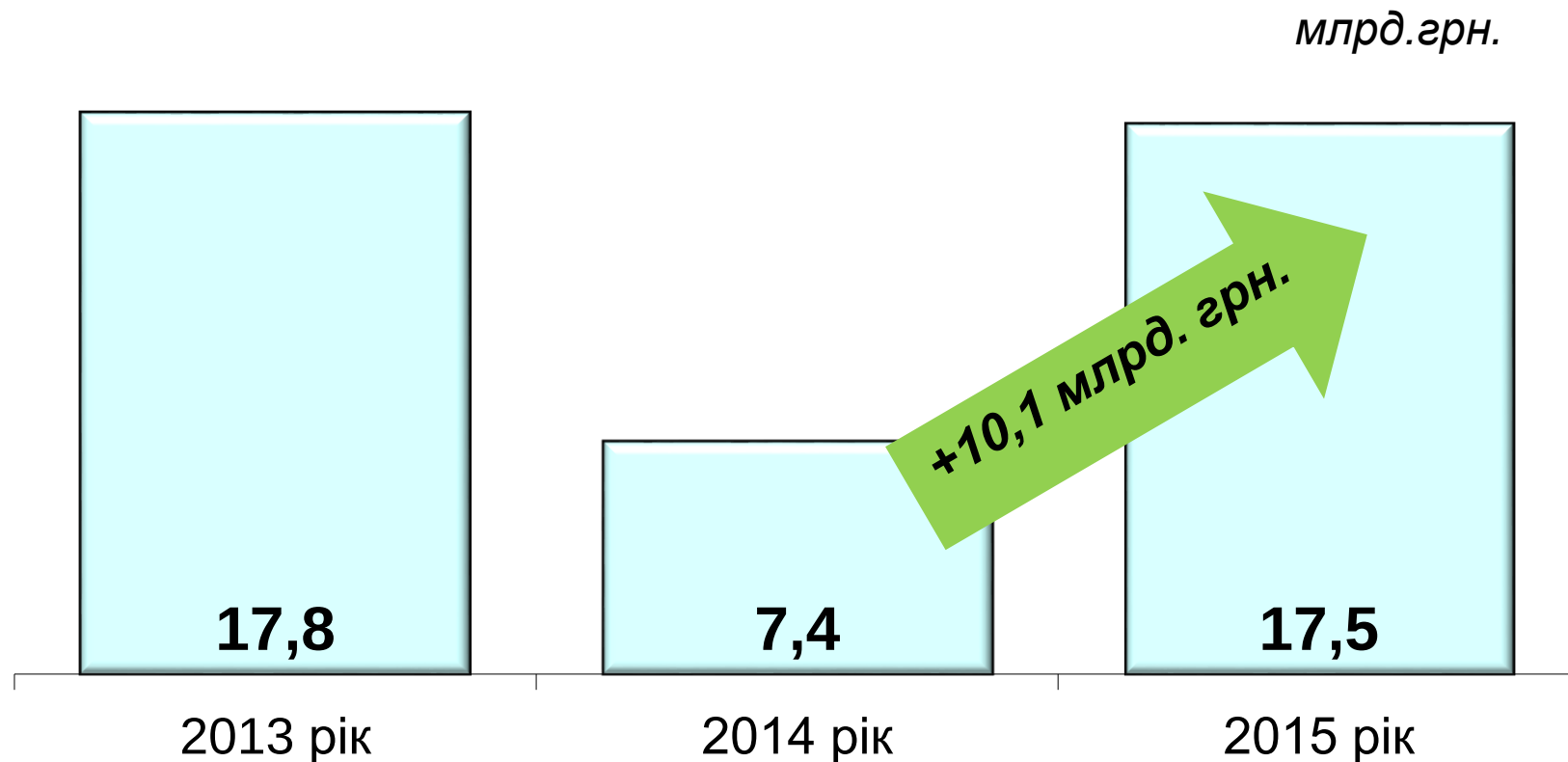
Динаміка мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму у 2014 – 2015 роках

	2014 рік	2015 рік		
		з 1 січня	з 1 вересня	з 1 грудня
Прожитковий мінімум, грн.:				
для непрацездатних осіб	949	949	1074	-
для дітей до 6 років	1032	1032	1167	-
для дітей 6-18 років	1286	1286	1455	-
для працездатних	1218	1218	1378	-
Мінімальна заробітна плата, грн.	1218	1218	1378	-
I розряд ЄТС, грн.	852	852	1012	1113

У 2015 році Уряд винайшов можливість наближення розміру мінімальної заробітної плати з 1 грудня на 1 вересня.

Капітальні видатки Державного бюджету України у 2013-2015 роках

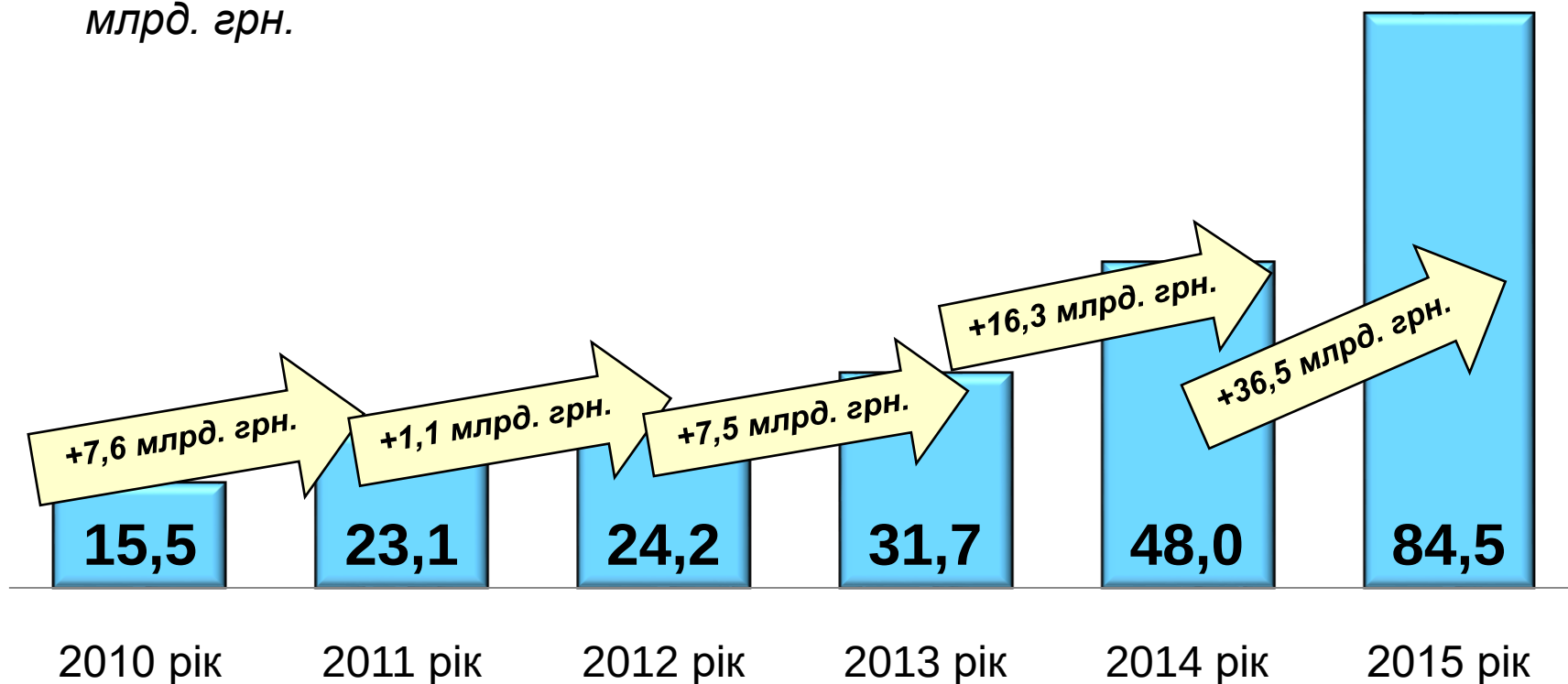
Високі показники виконання бюджету дозволили поступово відновлювати капітальні видатки.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Видатки Державного бюджету України на обслуговування боргу у 2010–2015 роках

млрд. грн.

Постійне збільшення боргового навантаження в попередні роки призвели до збільшення видатків на обслуговування боргу. Девальвація ще більше збільшила потребу в обслуговуванні дорогих валютних боргів.

Ефект реструктуризації боргу

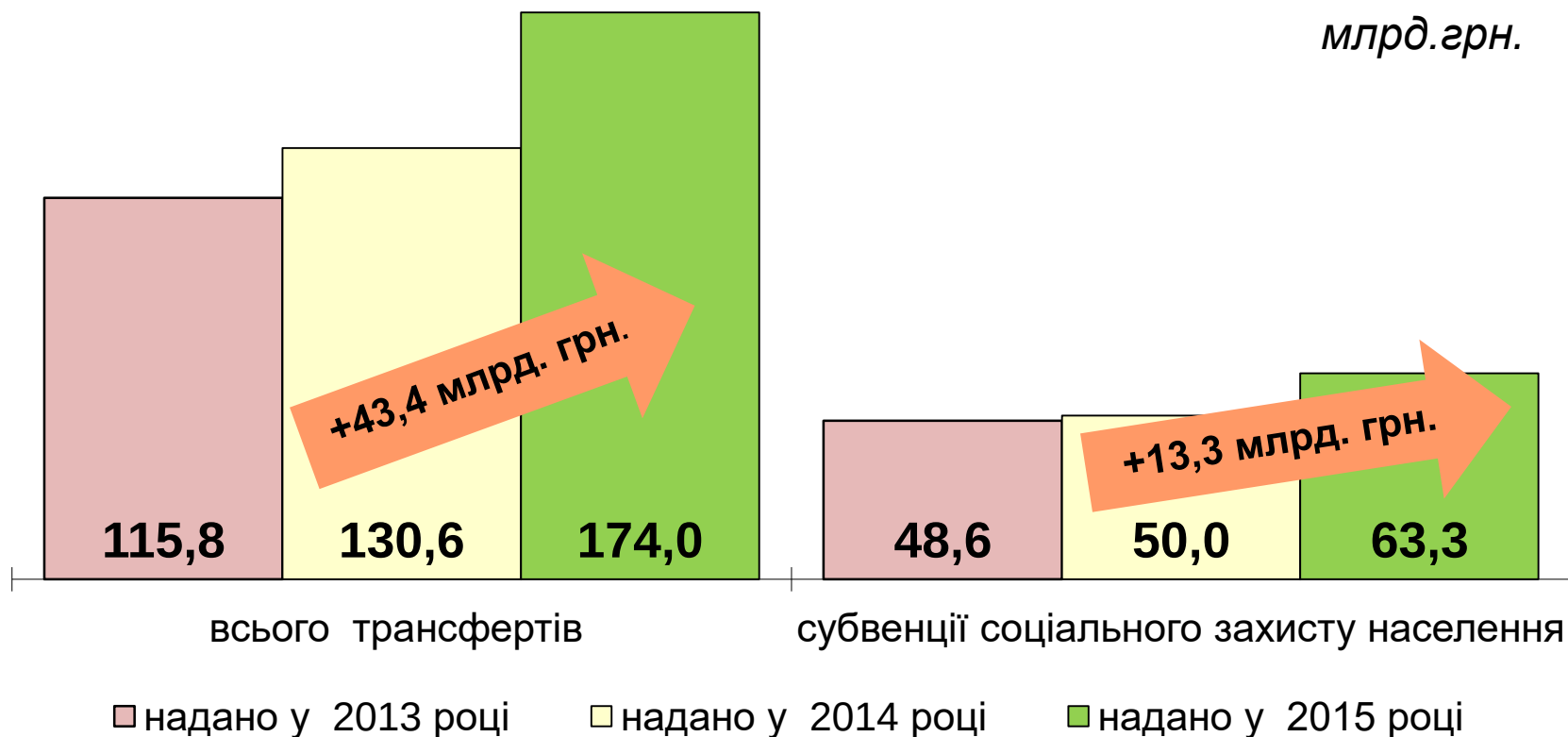
млрд. грн.	2014	2015		2016		економія
		(без реструктуризації)	(з реструктуризацією)	(без реструктуризації)	(з реструктуризацією)	
Обслуговування	48,0	92,7	84,5	108,9*	99,1	- 9,8
внутрішній борг	32,3	57,6	57,7	67,3	65,5	
зовнішній борг	15,7	35,1	26,8	37,9	33,5	

млрд. грн.	2014	2015		2016		економія
		(без реструктуризації)	(з реструктуризацією)	(без реструктуризації)	(з реструктуризацією)	
Погашення	120,8	251,6	116,3	188,7	135,2	- 53,5
внутрішній борг	68,0	128,0	91,2	122,3	121,3	
зовнішній борг	52,8	123,6	25,2	66,4	13,9	

* Враховує також суму **3,6** млрд. грн. - видатки за бюджетною програмою «Виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії, що використовуються для реалізації завдань та здійснення заходів, передбачених Державною цільовою програмою підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу», які за результатами боргової операції були скорочені за рахунок переведення гарантованого боргу до державного.

Обслуговування боргу враховує конвертацію й переведення гарантованого боргу Фінінпро (1808 млн. дол.) та боргу міста Києва (400 млн. дол.) в прямий державний борг.

Фактично надано трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам у 2013-2015 роках

За 2015 рік було надано трансфертів на загальну суму 174,0 млрд. грн. (+43,4 млрд. грн., або + 33,2%, ніж в 2014 році), що обумовлено реформами міжбюджетних відносин та змінами у трансфертній політиці.

Бюджетна децентралізація

У 2015 році здійснено перший етап фінансової децентралізації: прийнято зміни до Бюджетного та Податкового кодексів України щодо передачі органам місцевого самоврядування додаткових бюджетних повноважень і закріплення стабільних джерел доходів для їх реалізації.

Запроваджені зміни:

- ❖ розширено права органів місцевого самоврядування у прийнятті рішень та надання їм повної бюджетної самостійності;
- ❖ підвищено фіскальну незалежність органів місцевого самоврядування щодо місцевих податків та зборів (надано право самостійно визначати ставки податків та встановлювати пільги з їх сплати);
- ❖ збільшено джерела формування дохідної бази місцевих бюджетів за рахунок передачі окремих доходів з державного бюджету;
- ❖ запроваджено новий вид податку – акцизний податок з кінцевих продажів;
- ❖ розширено базу оподаткування податком на нерухомість.

Реалізація нової трансферної політики

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ - 2015 р.

Результатом нової трансферної політики стало:

- ❖ запровадження нового механізму бюджетного регулювання ;
- ❖ система тотального збалансування усіх місцевих бюджетів була замінена системою горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій;
- ❖ запровадження нових субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, зокрема освітньої, медичної та інших.

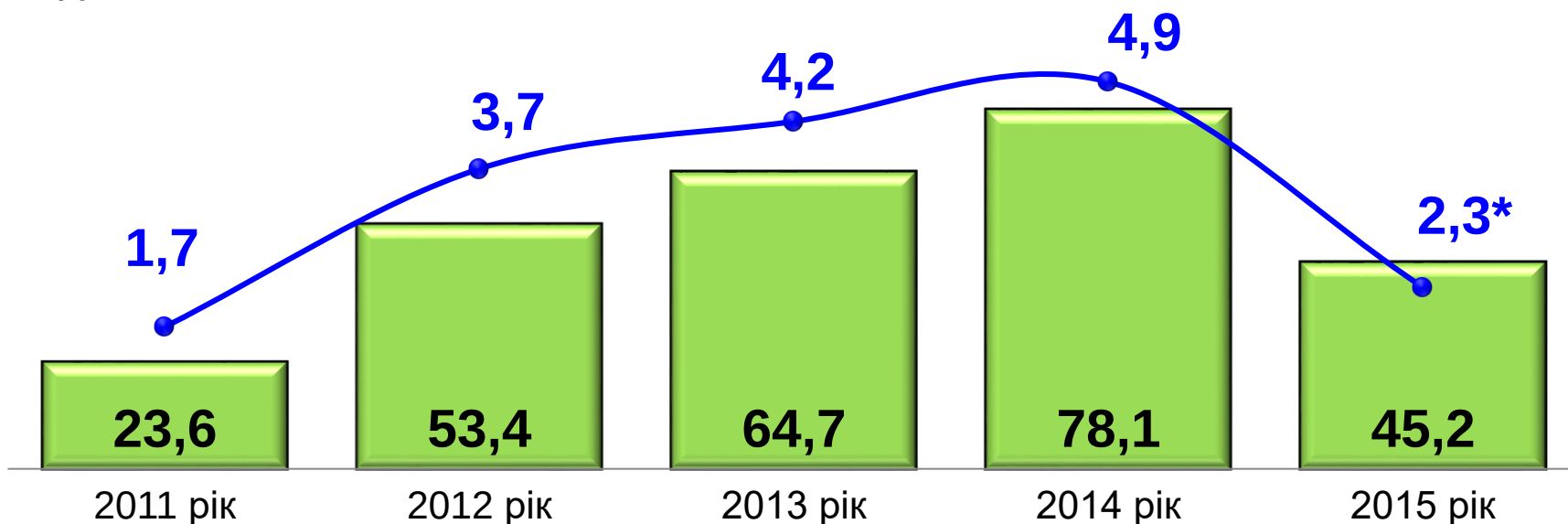

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Дефіцит Державного бюджету України у 2011-2015 роках

% ВВП

млрд. грн.

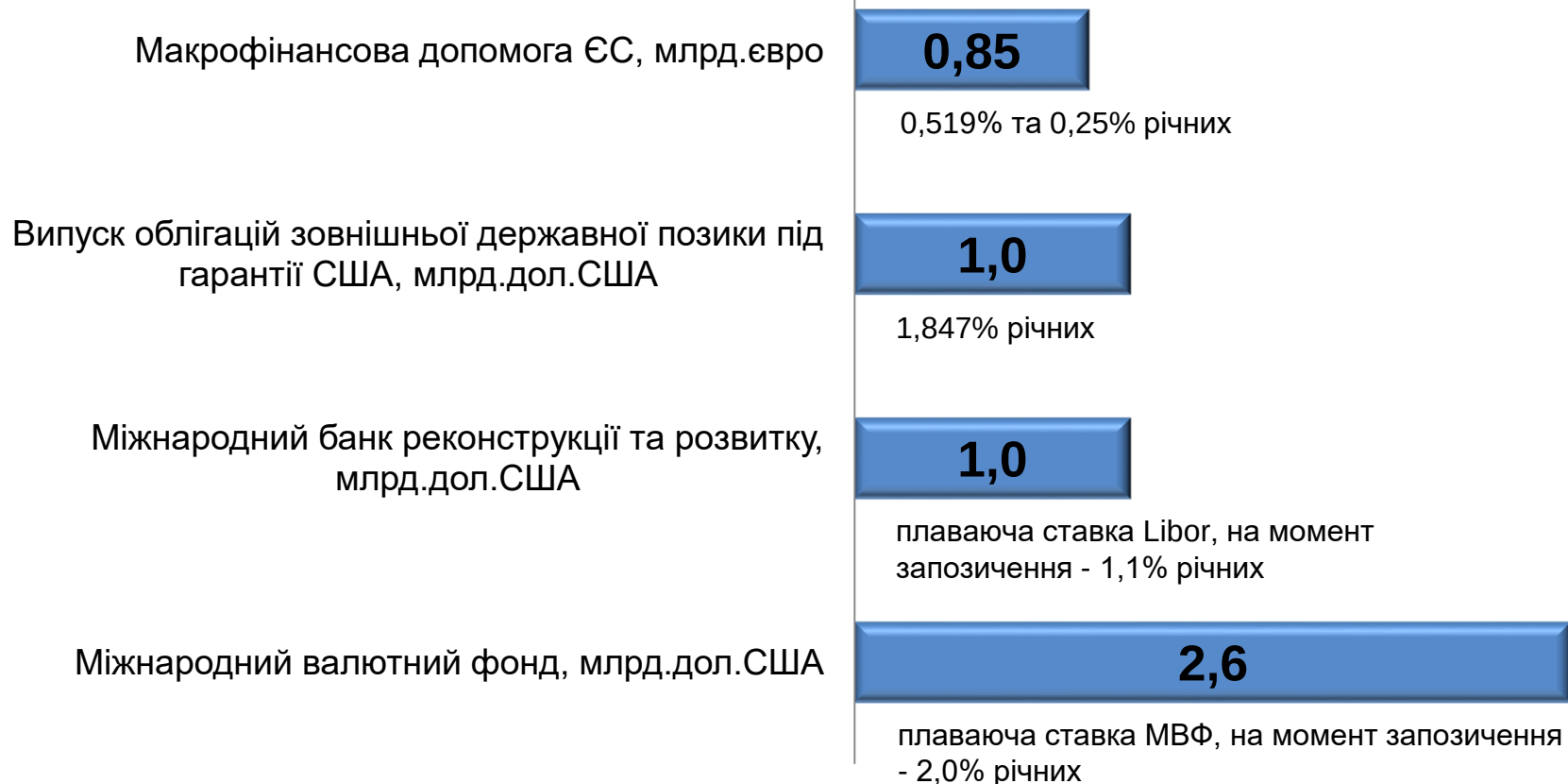
* ВВП за 2011-2014 рр. за методологією СНР 2008, за 2015 рік - 1954,3 млрд. грн.
(оцінка Мінекономрозвитку від 14.03.2016)

Дефіцит державного бюджету: 57,4% річного планового показника зі змінами (78,6 млрд. грн.), що на 32,9 млрд. грн., або на 42,1% менше ніж у 2014 році.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Найбільші зовнішні запозичення у 2015 році

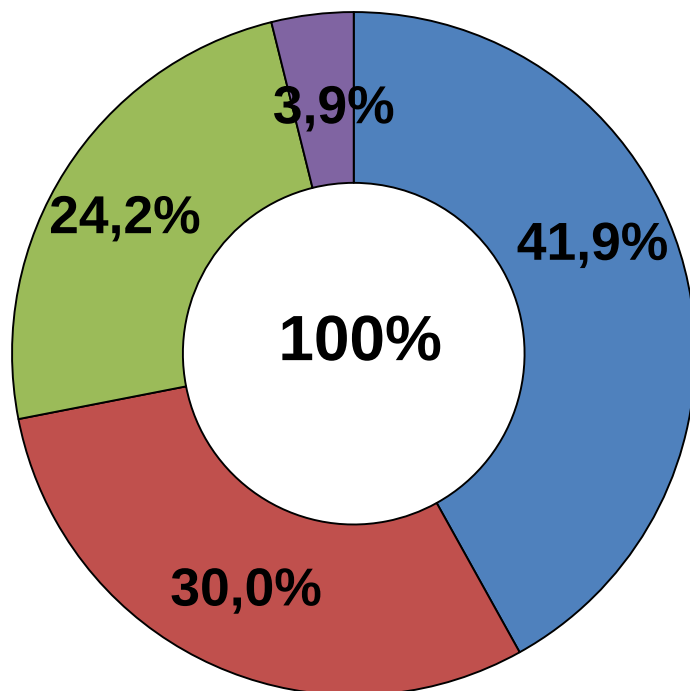

Надходження від зовнішніх запозичень у 2015 році без урахування сум реструктуризованого боргу (280,2 млрд. грн.) становили 134,9 млрд. грн., що на 39,8 млрд. грн., або в 1,4 раза більше ніж у 2014 році.

Структура надходжень внутрішніх запозичень у 2015 році

відсотки

Мета запозичення:

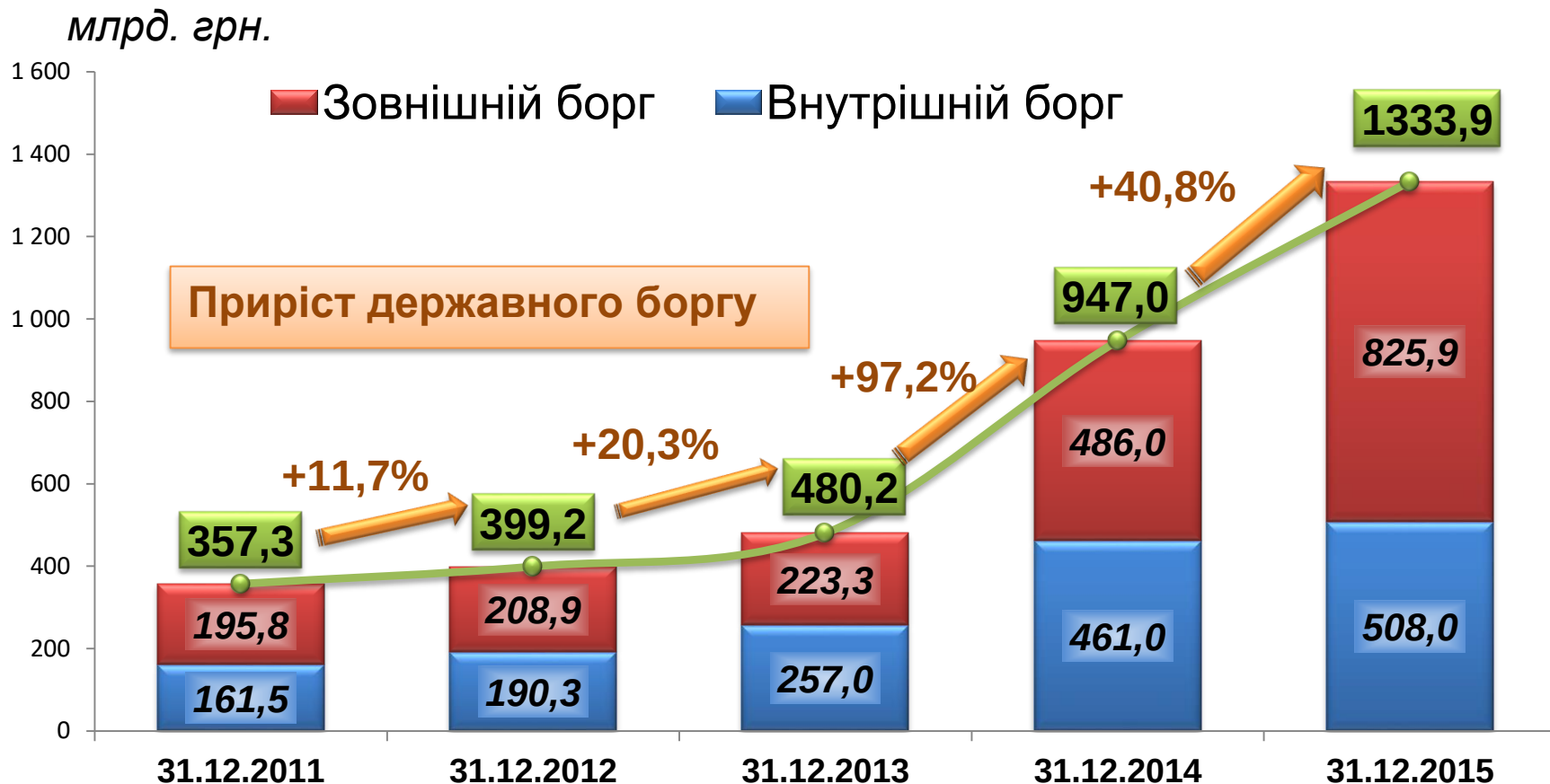
- Позика Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (41,5 млрд. грн., або 41,9%)
- Капіталізація НАК "Нафтогаз України" (29,7 млрд. грн., або 30,0%)
- Фінансування дефіциту бюджету (23,9 млрд. грн., або 24,2%)
- Капіталізація АБ Укргазбанку (3,8 млрд. грн., або 3,9%)

Надходження державних внутрішніх запозичень у 2015 році дорівнювали 99,0 млрд. грн., з яких 23,9 млрд. грн. – спрямовано на фінансування дефіциту бюджету. На погашення внутрішніх запозичень у 2015 році було спрямовано 91,2 млрд. гривень.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Динаміка зовнішнього боргу

Причини зростання боргу:

- випуск ОВДП з метою капіталізації Нафтогазу України, Укргазбанку, надання кредиту Фонду гарантування вкладів
- девальвація національної валюти

Основні факти про загальний процес здійснення правочинів з боргом у 2015 році

БОРЖНИК	ЦІЛЬ – ВНЕСОК ДО ЗАОЩАДЖЕНЬ	ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОГОДЖЕНИХ/РЕАЛІЗОВАНИХ УМОВ	СТАТУС
 ЄВРООБЛІГАЦІЇ (ДЕРЖАВА ТА ДП «ФІНІНПРО»)	15,3 млрд. дол. США - Основна сума: прибіл. 15,0 млрд. дол. США - Проценти: прибіл. 0,3 млрд. дол. США 3,0 млрд. дол. США за облігаціями 2013 року (застосовано тимчасове зупинення платежів)	- списання 20% номінальної суми 9 нових облігацій з одноразовим погашенням на рівну номінальну суму зі строком погашення від 4 років (у 2019 році) до 12 років (у 2027 році) - Процентна ставка: 7,75% - Державні деривативи (умовна вартість = списання номінальної суми)	Завершено у 4 кварталі 2015 р. (за винятком облігацій 2013 року)
 ГАРАНТОВАНІ ДЕРЖАВОЮ КРЕДИТИ	0,5 млрд. дол. США (застосовано тимчасове зупинення платежів) - Основна сума: прибіл. 0,5 млрд. дол. США - Проценти: прибіл. 0,0 млрд. дол. США	- списання 25% номінальної суми - Нові облігації з погашенням у 2019 році - Процентна ставка: 7,75% - Державні деривативи (умовна вартість = списання номінальної суми)	Триває – буде завершено у 1 кварталі 2016 р.
 МІСТО КИЇВ	0,5 млрд. дол. США - Основна сума: прибіл. 0,6 млрд. дол. США (з яких до 101 млн. дол. США застосовано тимчасове зупинення платежів) - Проценти: -прибіл. 0,1 млрд. дол. США	- списання 25% номінальної суми - Складається з половини нових облігацій з погашенням у 2019 році та половини нових облігацій з погашенням у 2020 році - Процентна ставка: 7,75% - Державні деривативи (умовна вартість = списання номінальної суми)	Завершено у 4 кварталі 2015 р.
 УКРЕКСІМБАНК	1,4 млрд. дол. США - Основна сума: прибіл. 1,5 млрд. дол. США - Проценти: -прибіл. 0,1 млрд. дол. США	- списання 0% номінальної суми - Три облігації з погашенням у 2022, 2023 (субординований борг) та 2025 рр. - Процентна ставка: відповідно 9,625%, Libor +7,0% та 9,75%	Завершено у 3 кварталі 2015 р.
 ОЩАДБАНК	1,25 млрд. дол. США - Основна сума: прибіл. 1,3 млрд. дол. США - Проценти: -прибіл. 0,1 млрд. дол. США	- списання 0% номінальної суми - Три облігації з погашенням у 2023, 2024 (субординований борг) та 2025 рр. - Процентна ставка: відповідно 9,375%, Libor +6,875% та 9,625%	Завершено у 3 кварталі 2015 р.
 УКРЗАЛІЗНИЦЯ	0,5 млрд. дол. США - Основна сума: 0,5 млрд. дол. США - Проценти: прибіл. 0,0 млрд. дол. США	- списання 0% номінальної суми - Облігація з погашенням у 2021 р. - Процентна ставка: 9,875%	Триває – буде завершено у 1 кварталі 2016 р.

Витрати державного бюджету за борговими та гарантійними зобов'язаннями, щодо яких здійснено правочини у 2015 році

млрд.дол.США

Контакти

<https://www.minfin.gov.ua>

<https://www.facebook.com/minfin.gov.ua>

